

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7190/2024
03.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радивоје Милутиновић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Основни суд у Ивањици, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Краљеву, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3365/23 од 05.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 03.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3365/23 од 05.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 1106/21 од 04.03.2023. године, обавезана је тужена Република Србија – Основни суд у Ивањици да исплати тужиоцу АА из ... на име накнаде материјалне штете износ од 1.380.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.07.2012. године, па до исплате (став први изреке). Обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 380.275,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став други изреке).

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3365/23 од 05.12.2023. године, преиначена је пресуда Основног суда у Ивањици П 1106/21 од 04.03.2023. године тако да гласи: одбија се тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати на име накнаде материјалне штете износ од 1.380.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.07.2012. године до исплате. Обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 50.625,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка,

погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23 – други закон) Врховни суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у извршном поступку који је вођен пред Основним судом у Пожеги, СЈ Ивањица у предмету И 379/12, по предлогу извршног повериоца ББ против извршног дужника ЗЗ „Виламет Еко“ на јавној продаји – непосредном погодбом одржаној 05.07.2012. године купио расхладни тунел за цену од 1.380.000,00 динара. Пре одржавања јавне продаје тужени је положио јемство од 230.000,00 динара, а по извршеној продаји преостали износ од 1.150.000,00 динара о чему су сачињене признанице. У наведеном предмету донето је решење И 379/12 од 09.07.2012. године којим је оглашена неважећом јавна продаја покретних ствари извршена 05.07.2012. године. Након доношења наведеног решења донет је закључак којим је наложено извршном повериоцу ББ да изврши повраћај новца у износу од 1.380.000,00 динара на рачун пролазног депозита Основог суда у Пожеги, а трећем лицу, овде тужиоцу, забрањено је располагање покретним стварима које је купио у извршном поступку. Извршни поверилац и треће лице, у овој парници тужилац, нису поступили по наведеном закључку, па им је решењем И 379/12 од 24.05.2013. године изречена новчана казна у износу од по 20.000,00 динара и наложено да поступе по раније донетом закључку суда уз претњу поновног новчаног кажњавања у повећаном износу. Из записника који је сачинио судски извршитељ 11.03.2013. године у присуству извршног дужника утврђено је да на лицу места тунел, врата и осам испаривача стоје у хладњачи, а да ван објекта нема три расхладна уређаја са контејнерима, али није утврђено коме су те ствари коначно припале. Извршни поступак је обустављен због отварања стечаја. У стечајном поступку вођеном против ЗЗ „Виламет Еко“ у стечају Уговором о купопродаји закљученим 27.05.2014. године стечајног дужника купило је „Сара ком“ ДОО из Београда на који су пренета оснивачка права записником од 16.06.2014. године. Уговором о купопродаји стечајног дужника наведено је да купац купује имовину која се састоји од непокретности – хладњаче са расхладном опремом са уделом од 48% у вредности од 12.749.954,44 динара, енергетски трансформатор са уделом од 48% у вредности од 294.580,79 динара, остала опрема у вредности од 25.978,00 динара и потраживање стечајног дужника у вредности од 759.570,00 динара. Расхладни тунел број 2 (панели, врата и расхладна опрема) које је тужилац купио на јавној продаји био је део стечајне масе стечајног дужника ЗЗ „Виламет Еко“ у стечају. Предметни тунел није продат као појединачна имовина стечајног дужника, али је део продајне цене стечајног дужника као правног лица. Предметни тунел није био предмет излучивања, али је био предмет излучног захтева од стране ВВ, који је одбијен од стране стечајног управника, након чега је ВВ поднео тужбу против стечајног дужника ради утврђивања права својине на овој ствари. Поступак по наведеном захтеву водио се пред Привредним судом у Чачку П 21/14 и није окончан. Одлуком Одбора поверилаца стечајног дужника одлучено је да се стечајни дужник прода као правно лице што је и учињено. У склопу те продаје продата

је и парница Привредног суда у Чачку П 21/14 која је евидентирана као проблем у процени стечајног дужника, као правног лица од стране овлашћеног проценитеља и продата је купцу стечајног дужника „Сара ком“ ДОО Београд. Тужилац није пријавио своје потраживање према стечајном дужнику, нити је стечајни управник предузимао мере ради повраћаја новца (који је у поступку пред Основним судом у Пожеги, СЈ Ивањица И 379/12 исплаћен извршном повериоцу ББ). Утврђено је да тужилац није преузео расхладни тунел БГ 77х46х3,5 м2 (панел врата и расхладну опрему коју је купио на јавној продаји у предмету Основног суда у Пожеги, СЈ Ивањица И 379/12).

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац претрпео материјалну штету у висини плаћене продајне цене за предмет продаје, јер је поништена јавна продаја на којој је учествовао као купац и да је решењем Основног суда у Пожеги, СЈ Ивањица И 379/12 од 09.07.2012. године утврђена неправилност у поступку судског извршитеља у предмету Основног суда у Пожеги, СЈ у Ивањици приликом вођења јавне продаје пописаних покретних ствари дана 05.07.2012. године што указује на незаконит рад суда који је спроводио поступак јавне продаје. Незаконитост јавне продаје се огледа у томе што је суд занемарио првенствено намирење и потраживање хипотекарног повериоца Републике Србије, Фонда за развој, у чију корист је конституисано заложно право – хипотека на згради пољопривреде – хладњачи ради обезбеђења потраживања у износу од 22.000.000,00 динара, па је износ добијен на јавној продаји исплаћен извршном повериоцу у предмету Основног суда у Пожеги, СЈ Ивањица И 379/12. Првостепени суд је сматрао да потраживање тужиоца није застарело и да рок застарелости се не може везати за дан исплате продајне цене на непосредној продаји 05.07.2012. године, јер је штета за тужиоца настала када је у стечајном поступку продата ствар коју је тужилац купио на јавној продаји. Предмет Основног суда у Пожеги, СЈ Ивањица И 379/12 је обустављен решењем од 01.10.2013. године услед отварања стечајног поступка над извршним дужником, али овај поступак није правноснажно окончан јер је поверилац изјавио приговор 14.08.2013. године о коме није одлучено, а решењем И 379/12 од 23.10.2018. године одређено је да се предмет разведе по уписнику као решен и након тога архивира.

Другостепени суд је применом одредбе члана 360, 361. став 1. и 376. Закона о облигационим односима закључио да је потраживање тужиоца застарело. Тренутак сазнања за штету подразумева сазнање за њен обим и висину, што значи да је тужилац од тренутка пријема решења којим се поништава јавна продаја услед неправилног рада суда, могао да захтева повраћај датог односно тражи накнаду за проузроковану штету. Како је тужба поднета 26.07.2019. године, по истеку субјективног, као и објективног рока, то је Апелациони суд закључио да је тужиоцу престало право захтевати исплату накнаде штете.

Према члану 376. ЗОО потраживање накнаде проузроковане штете застарела за три године од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило (став 1.).

По становишту Врховног суда, правилан је став другостепеног суда приликом оцене приговора застарелости потраживања тужене. Потраживање тужиоца односи се на незаконит и неправилан рад суда у извршном предмету против извршног дужника

ЗЗ „Виламет еко“ и које се огледа у томе што је судски извршитељ занемарио постојање права првенственог намирена потраживања хипотекарног повериоца РС - Фонд за развој у чију корист је било конституисано заложно право - хипотека на згради пољопривреде – хладњачи, па је износ добијен на јавној продаји исплаћен извршном повериоцу, због чега је решењем 09.07.2012. године поништена јавна продаја и наложено извршном повериоцу да врати уплаћени износ на рачун пролазног депозита, а овде тужиоцу је забрањено располагање са стварима купљеним на јавној продаји. Извршни поверилац није поступио по закључку и изречена му је новчана казна 24.05.2013. године. Извршни поступак је обустављен због отварања стечаја над стечајним дужником 1.10.2013. године.

Правилно је становиште другостепеног суда да је истекао и објективни рок застарелости из члана 376. Закона о облигационим односима. Насупрот наводима ревизије, правилно је закључио другостепени суд да је рок застарелости почео да тече од тренутка када је тужилац сазнао за штету и лице одговорно за штету, а то је тренутак када су утврђене неправилности у извршном поступку, када је поништена јавна продаја и обавезан извршни поверилац да врати уплаћени новац, који извршни поверилац није вратио ни након изрицања новчане казне 24.5.2013. године. Тада је тужилац сазнао да је у том извршном поступку претрпео штету и за одговорно лице, јер неправилности нису отклоњене, а тужбу ради њене накнаде поднео је тек након истека и субјективног и објективног рока.

Из свега изнетог, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**